

Schijndel, 14 november 2024

Onderwerp: plannen Vlagheide

“een pas op de plaats, een grote sprong vooruit”

De bekendmaking van de plannen met de Vlagheide begin november vraagt om enkele kanttekeningen.

Mijn betrokkenheid bij het wel en wee van de Vlagheide is groter dan die van de gemiddelde wandelaar die steeds getroffen wordt door het prachtige uitzicht en de stil makende rust van deze unieke locatie. Mijn dagelijkse gang over dit terrein heeft te maken met het beheersplan voor 20 ha van de Vlagheide. Een beheer van maaien en hooien van de natuurgraslanden en het (na)beweiden daarvan met schapen. Voor dit deel van de Vlagheide is door de Stichting Schaapskudde Groene Woud in opdracht van het Stadsbestuur een plan opgesteld dat mede moet leiden tot een vergroting van de biodiversiteit in flora en fauna die kenmerkend zijn voor dit type natuurgraslanden.

Uit diverse rapportages is gebleken dat deze natuurgraslanden inmiddels zijn uitgegroeid tot een habitat voor soorten die steeds meer door de verdwijning van dit landschapstype een achterhoede gevecht leveren. Soorten als veldleeuwerik, roodborst tapuit, paapje, gele kwikstaart en de onlangs aangetroffen Polei laten zien dat dit terrein ondanks het feit dat het niet is aangemerkt als natuur in korte tijd is uitgegroeid tot een natuurparel. Een belangrijke voorwaarde om een ontwikkeling te kunnen maken in deze richting is de rust die we dit gebied hebben gegeven. Het is in korte tijd uitgegroeid tot een broedgebied en stapplaats voor diverse soorten.

Vanaf het begin van de bekendmaking van de plannen voor de Vlagheide en de Eerdse bergen hebben we gewezen op de potentie van de Vlagheide en de Eerdse bergen voor een ecologische verbinding tussen het Wijboschbroek en De Geelders. In Nederland beginnen de TBO's steeds meer in te zien dat natuurontwikkeling en vergroting van de biodiversiteit in veel gevallen niet alleen afhankelijk is van de verbinding tussen gebieden maar juist ook van de mate van rust die een betreffend gebied wordt gegund. De recreatieve druk die voortkomt uit het toegankelijk maken van natuurgebieden is een lang onderschat gegeven geweest.

Inmiddels zijn de plannen concreet gemaakt en de tekeningen gepresenteerd voor de Vlagheide. Het is aan de gemeenteraad om in te stemmen met deze plannen en de consequenties op financieel vlak te aanvaarden. Bij de presentatie van de plannen viel op dat het oorspronkelijk integraal plan in twee fasen is gesplitst. Er blijkt plotseling zeer veel haast te zitten achter de realisatie van de plannen voor de Vlagheide. Een buitengewone vreemde gang van zaken omdat alles met elkaar samenhangt. Fase 1 is nu de Vlagheideberg en fase 2 het omliggende gebied van de Eerdse bergen.

In een aantal sessies ter voorbereiding van het nu voorliggende voorstel voor de Vlagheideberg, fase 1, is bij mij de indruk ontstaan dat de opdrachtgever niet de gemeente Meierijstad is maar de wielervereniging Schijndel en alle partijen die daarmee samenwerken. Uit eerdere publicaties rondom de horecavoorziening voor wielervrienden konden we de haast al opmaken die men had met de aan te leggen wielerveen en mountainbikeroutes.

De ontwerpers van de plannen schermen steeds met de 80 ha grote VAM berg, gelegen in een uithoek van Drenthe. Bij de meesten bekend van de Nederlandse kampioenschappen wielrennen. De Vlagheide heeft een klein deel van dit oppervlak ter beschikking voor de realisatie van de nu voorliggende wielervlannen. De nu ingetekende asfaltering, met eenrichtingsverkeer om de wielrenners ongehinderd hun ronde te laten maken heeft niets te maken met de beoogde recreatie voor de gewone fietser. Ook het netwerk van mountainbikeroutes tart elke beschrijving. Hier is een open uitnodiging geboden om de Vlagheide om te toveren tot een 'verkeerstuin van Assen'. Een vier meter brede asfaltbaan die toegankelijk is voor de ploegleiders volgwagens, doorkruist door mountainbikeroutes. Is er aan wandelaars gedacht? Nou, het is dat het moet. Het feit dat de presentatie van het plan niet begint met de wandelroutes is alleszeggend. Het wordt een botsing van weggebruikers die tegen het verkeer in rijden of al dromend tijdens de wandeling vergeten op te letten bij het oversteken. Wat nu een eldorado voor de wandelaars is wordt straks een wielervak waar de wandelaar vanachter de vaste afrastering alleen maar kan toekijken en weg moet duiken voor het snot van de renners. Maar het grote drama speelt zich af voor de andere gebruikers die we soms te zien krijgen. Weg ree, haas, das; weg veldleeuwewik, gele kwikstaart. De plannen een natuur – en landschapspark van allure noemen, waar hebben we dit eerder gehoord?

En wat mag dit wielervebeuren kosten? Ruim 3 miljoen euro. Na de kosten voor de gemeente om de wielervereniging Schijndel eerder tegemoet te komen om de wielerveen van de ijsbaan uit te breiden en daarvoor een uniek stukje natuur op te offeren is dit de volgende bijdrage. Een in deze tijd onverantwoorde greep uit de kas voor een select groepje wielervrienden en moeilijk te rijmen met de uitgangspunten voor dit grootse recreatieplan.

Het roept heel veel vragen op. De politiek is aan zet. Het zijn keuzes die je moet maken. Ook al ligt een pas op de plaats niet voor de hand na alle voorbereidingen en toezeggingen, het zou de gemeenteraad sieren om deze aanslag op de omgeving voor een select gezelschap een halt toe te roepen en de focus te leggen op het optimaliseren van de voorwaarden voor natuurontwikkeling en het scheppen van een onmisbare schakel in de verbinding het Wijboschbroek en De Geelders. Het raadsbesluit om de Vlagheide om te toveren tot een recreatiepark voor 500.000 bezoekers op jaarbasis is volgens velen volstrekt ingehaald door de tijd. Maar een recreatiepark voor 500 wielervrienden moet kunnen en mag wat kosten. Het wordt tijd om deze gang van zaken nader te onderzoeken. Het opknippen van het oorspronkelijk plan in 2 fasen stelt me niet gerust. Wat zou het mooi zijn als Meierijstad de stad van de groene verbindingen zou kunnen worden als antwoord op de oprukkende versterking.

Stichting schaapskudde Het Groene Woud.

